

REGIONÁLNA VETERINÁRNA A POTRAVINOVÁ SPRÁVA

Partizánska 83, 058 01 Poprad

telefón: 052/ 77 230 85

fax: 052/ 77 650 95

mail: ZdravieZvierat.PP@svps.sk

Okresné úrady Poprad a Kežmarok – odbor pozemkový a lesný
Obvodné poľovnícke komory Poprad, Kežmarok, Levoča
Mestské a obecné úrady okresov Poprad, Kežmarok, Levoča

Naše číslo
707/2025

odbor
zdravie zvierat

Vybavuje/linka
MVDr. Paštéka Gregor

Poprad
20.03.2025

Vec: Orálna vakcinácia líšok proti besnote jarná kampaň 2025 – informácia.

Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky /ďalej len „ŠVPS SR“/ organizuje päťdesiatu prvú sezónnu kampaň orálnej vakcinácie voľne žijúcich líšok proti besnote spôsobom, ktorý zodpovedá kritériám WHO. /svetovej zdravotníckej organizácie/.

Program stanovuje cieľ opätovne dosiahnuť štatút Slovenskej republiky ako krajiny bez výskytu besnoty a tým minimalizovať výdavky štátneho rozpočtu, ktoré sú vynakladané na prevenciu a tlmenie besnoty v rezorte pôdohospodárstva a zdravotníctva.

Jarná kampaň 2025 orálnej vakcinácie líšok leteckým spôsobom, bude spolufinancovaná Európskou úniou na základe Rozhodnutia o finančnom príspevku /grante/, schvaľujúce národné programy.

Termín orálnej vakcinácie je od 31. marec 2025 až do 17. apríla 2025 /posun je možný podľa vývoja počasia/.

Vzhľadom na skutočnosť, že Česká republika a Rakúsko sú vyhlásené za krajiny bez výskytu besnoty a v Maďarsku je priaznivá situácia vo výskyte besnoty sa letecké pokladanie vakcín z letiska Poprad vykoná na vakcinačnom území na ploche cca 13 980 km² a to na území celého Prešovského kraja a Košického kraja a na území okresov, Žilina, Bytča, Kysucké Nové Mesto, Čadca, Námestovo, Tvrdošín, Dolný Kubín, Liptovský Mikuláš.

Letecké pokladanie bude vykonané s denzitou pokladania 26 až 30 Vakcinačných dávok na 1 km² z výšky 150 metrov nad terénom pri rýchlosti 150 km/hod., v dvoch letových líniách navzájom vzdialených 500 m. Pri leteckom pokladaní sa vynechajú územia s nadmorskou výškou nad 1200 metrov, vodné plochy, cestné komunikácie, mestá, osady a pásma ochrany prírody, kde nie je možné lietať v požadovanej výške.

Letecká pokládka začne a bude prebiehať na celom vakcinačnom území súčasne.

Pre človeka je vakcinačná návnada pri bežnom zaobchádzaní neškodná.

Vakcinačná návnada – LYSVULPEN por. a. u. v., obsahuje oslabený vakcinačný

kmeň besnoty pomnožený v bunkových kultúrach, antibiotiká a stabilizačné médium. Zmes je naplnená do plastických toboľiek /blistrov/, ktoré sú obalené návnadovou hmotou s tetracyklínom. Tetracyklín slúži ako indikátor vakcinácie. Vakcinačný vírus je možné odlíšiť od terénneho vírusu pomocou monoklonálnych protilátok. Pri požití návnady líškou sa toboľka s vakcínou perforuje a vakcína príde do kontaktu so sliznicou dutiny ústnej. Cestou lymfatického systému sa vyvolá imunogénny efekt.

Po ukončení orálnej vakcinácie líšok sa v termíne, ktorý stanoví ŠVPS SR vykoná kontrola účinnosti orálnej vakcinácie. Užívatelia poľovných revírov - okresy Poprad, Kežmarok a Levoča, podľa pokynov Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy v Poprade vykonajú odstrel líšok určených na kontrolu účinnosti jarnej kampane 2025 orálnej vakcinácie líšok proti besnote. Do odstrelu nebudú zahrnuté jedince s mliečnym chrupom. Do monitoringu budú zaradené aj všetky psy medvedikovité, ako aj všetky domáce, hospodárske a voľne žijúce teplokrvné zvieratá podozrivé z besnoty.

REGIONÁLNA VETERINÁRNA
A POTRAVINOVÁ SPRÁVA
Partizánska č. 83
058 01 POPRAD
-2-

MVDr. JUDr. Peter Žoldoš, PhD.
r i a d i t e ľ
regionálny veterinárny lekár

Orálna vakcinácia líšok proti besnote jarná kampaň 2025 – informácia

Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky organizuje päťdesiatu prvú, sezónnu kampaň orálnej vakcinácie voľne žijúcich líšok proti besnote spôsobom, ktorý zodpovedá kritériám WHO /svetová zdravotnícka organizácia/.

Program stanovuje cieľ opätovne dosiahnuť štatút Slovenskej republiky ako krajiny bez výskytu besnoty a tým minimalizovať výdavky štátneho rozpočtu, ktoré sú vynakladané na prevenciu a tlmenie besnoty v rezorte pôdohospodárstva a zdravotníctva.

Orálna vakcinácia líšok proti besnote sa uskutoční letecky v dňoch 31. 03. 2025 – 17. 04. 2025 /posun je možný podľa vývoja počasia/. Vakcinačná návnada bude letecky pokladaná z výšky 150 metrov nad terénom pri rýchlosti 150 km/ hod. s hustotou pokladania 26 až 30 vakcinačných dávok na 1 km². Pri leteckom pokladaní sa vynechajú územia s nadmorskou výškou nad 1 200 metrov, vodné plochy, cestné komunikácie, mestá, osady a pásma ochrany prírody, kde nie je možné lietať v požadovanej výške.

Vakcinačná návnada obsahuje modifikovaný vakcinačný kmeň besnoty pomnožený v bunkových kultúrach, antibiotiká a stabilizačné médium. Zmes je naplnená do plastických toboliek /blistrov/, ktoré sú obalené návnadovou hmotou. Návnada je čiernohnedej farby, guľatého alebo hranatého tvaru, pevnej konzistencie.

Pri požití návnady líškou sa tobolka s vakcínou perforuje a vakcína príde do kontaktu so sliznicou dutiny ústnej. Cestou lymfatického systému sa vyvolá imunogénny efekt.

Pre človeka je vakcinačná návnada pri bežnom zaobchádzaní neškodná. Určité nebezpečenstvo predstavuje iba priamy kontakt vakcinačnej látky so sliznicou očí, úst, nosa a pod..

Preto prosíme občanov, hlavne deti, aby sa vakcinačných návnad nedotýkali, nezbierali ich v čase vakcinácie a nevodili do lesa psov. V prípade kontaktu očkovacej látky so sliznicou, alebo čerstvým poranením je potrebné vyhľadať lekárske ošetrenie. Pri kontakte rúk s očkovacou látkou je potrebné ruky dôkladne umyť mydlom, prípadne dezinfikovať dostupným dezinfekčným prostriedkom.

Po ukončení orálnej vakcinácie líšok sa v termíne, ktorý stanoví ŠVPS SR vykoná kontrola účinnosti orálnej vakcinácie. Užívatelia poľovných revírov (okresy Poprad, Kežmarok a Levoča), podľa pokynov Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy v Poprade vykonajú odstrel líšok určených na kontrolu účinnosti jarnej kampane 2024 orálnej vakcinácie líšok proti besnote. Do odstrelu nebudú zahrnuté jedince s mliečnym chrupom. Do monitoringu budú zaradené aj všetky psy medvedíkovité ako aj všetky domáce, hospodárske a voľne žijúce teplokrvné zvieratá podozrivé z besnoty.

Poučenie o chorobe:

Besnota je akútne vírusové ochorenie zvierat prenosné aj na človeka.

Postihuje predovšetkým centrálny nervový systém, v dôsledku čoho sa pozorujú zmeny správania sa, zvýšená dráždivosť, parézy a paralýzy /ochrnutie/. Besnota sa obvyčajne končí úhynom zvierat.

Z epizootologického hľadiska /podľa prameňa nákazy/ sa rozlišuje:

- a) sídlisková /urbánna/ besnota, kde prameňom nákazy sú domáce mäsožravce /psy, mačky/
- b) besnota voľne žijúcich zvierat /sylvatická – lesná/, kde prameňom nákazy sú rôzne druhy voľne žijúcich mäsožravcov /prípadne netopierov/
- c) tzv. zmiešaná forma besnoty.

V súčasnosti v európskych podmienkach rozhodujúci význam v ekológii Rabiesvírusu /pôvodca besnoty/ a v epizootológii besnoty rezervoárový druh má liška obyčajná /Vulpes – vulpes/.

Regionálna veterinárna a potravinová správa Poprad